

Korrespondens K A Wallenberg - H L Ygberg

<i>Datum</i>	<i>Avsändare</i>	<i>Sida/nr</i>	<i>Innehåll</i>
980817	H. Ygberg	69	Rekommendationsbrev från Hans Ygbergs halvbror, stadsingenjör Herman Ygberg, till K A Wallenberg. Förslag till havsbadort och villastad i stil med Saltsjöbaden.
980826	HL Y	71	Tillägger efter personligt besök vikten av att handla snabbt. Betydelse för hela landet - förstklassig havskuranstalt saknas i Sverige. Lysande ekonomiska utsikter. Hotell a la Saltsjöbaden på skogsklädd höjd.
980906	KAW	477	För att kunna realisera er vackra plan med tågförbindelse Gbg-Särö och omskapa Särö till tidsenlig badort säger KAW sig vara villig att tillsammans med HLY inköpa Särö för högst 190.000 kr. Tillhandahåller 4.000 kr för handpenning.
980911	HL Y	73	HL Y meddelar att han i går, 10 september, köpt säteriet Särö för ett pris av 160.000 - 165.000 kr. HLY betalade 5.000 kr i handpenning, avtalet skrivs under den 12 september. C.R. Prytz tjänar 50.000 kr på affären men HLY fruktar att han redan ångrat sig. Hoppas på medverkan från KAW för att också köpa in Billdal.
980912	HL Y	75	Köpeavtalet översänds i rekommenderat brev.
980914	KAW	482	Mottagit köpeavtalet, kopierat det och skickat tillbaka originalet.
980915	HL Y	76	Önskan om förskottering av utlägg. Undersökning järnvägsprojektet av tyskt elföretag. Inget besked från Billdals ägare som är sjuk och har ett "märkvärdigt lynne".
980916	HL Y	78	Uppgifter i Göteborgstidningarna att ett konsortium av 2-3 stockholmare köpt Särö men HLY oskyldig. Överenskommit med Prytz om hålla tyst men han har troligen underrättat Röhss "som de sista dagarna haft mycket besvär med att utbasunera nyheten".
980925	HL Y	79	Herr Lindberg, ägare till Billdal, frisk men inte villig att sälja.
980925	HL Y	80	Brev till Marcus Wallenberg där HLY tar sig friheten att vända sig till häradshövdingen i hopp att han kan kontakta KAW som är bortrest och få ett svar.
981001	HL Y	68	Mottagit 45.000 kr för delbetalning av "den för vår gemensamma räkning inköpta Särö badort och lantegendom2:
981005	HL Y	81	Fortsatta försök att köpa Billdal.
981020	HL Y	83	Inventering på Särö. Fortsatta försök att köpa Billdal.
981101	HL Y	85	Ägaren vill inte sälja Billdal. Förslag till KAW att företa resa utmed planerade järnvägen.
981102	HL Y	87	Planerad villastad blir inte av då skraddare Silvander köpt mellanliggande egendomen Kärralund.
981217	HL Y	88	Anmodat major Öhnell att utarbeta kostnadsförslag för bredspårig elektrisk järnväg till Särö. Köpt och planterat 90.000 tallplantor i de närmast belägna kala bergen på fastlandet.
1899			
990102	HL Y	91	Om ansökan till Medicinalstyrelsen om läkare och apotekare på Särö. Öhnell snart klar med kostnadsförslag.
990104	KAW	6	"...men då jag ej kan taga någon aktiv del i affären utan måste anse mig som "sleeping" partner bör ni ej rådfråga mig angående förvaltningsåtgärder, än mindre sända mig månadsrapporter." Förslaget till järnväg intressant.
990112	HL Y	93	Major Öhnells kostnadsförslag om bredspårig elektrisk järnväg till Särö bifogas. August Carlson har berättat att

landshövding Nordenfalk i Halmstad kommit hit för att fortsätta i somras påbörjade förhandlingar med Prytz och några villaägare om en järnväg Onsala-Särö-Göteborg. När det gäller utvidgningen av Särö som havskurort har jag skriftligen satt mig i förbindelse med 55 av de största havskurorterna runt Medelhavs-, Atlant-, Nordsjö- och Östersjökusterna. Ytterligare komplettering med Amerika. Swinemünde har på tre år svingat sig upp till den största av Östersjöbaden 12.488 badgäster 1897. Rayon och Arcachon i Frankrike har 70.000 resp. 100.000 badgäster. Jämförelser av salthalter. Kommer att resa ut en månad.

990119	HLY	96	Bemötande av KAW:s anmärkning om valet av järnvägsräls. Förnyat kontrakt med restauratrisen Ida Andersson. Bli kvitt fylleri och annat obehag genom att endast servera sprit till mat. Utbetalning av skatter.
990225	HLY	98	Läste med förvåning bifogade urklipp från Handelstidningen. Tanken på en järnäg Gbg-Särö vinner alltmer stadga inom alla läger.
990302	HLY	99	Lyckats få koncessionsansökan underskriven av landshövding Lagerbring, Olof Wijk, stadsfullmäktiges ordförande Wijkander och August Carlsson.
990303	HLY	103	Översänder karta över järnväg Gbg-Särö.
990304	KAW	30	Major Öhnell måste vidtalas att så skyndsamt som möjligt inlämna fullständiga plan- och profilirtningar etc direkt till Väg- o. Vattenbyggnadsstyrelsen.
990309	HLY	105	Stämningen här för järnvägen entusiastisk - inte minst därför ingen förut haft minsta aning om vårt arbete. August Carlson är här varje dag för att tala om företaget som synes intressera honom mer än allt annat. "Tidningarnas meddelande om Herr Bankdirektörens medverkan mottages <u>överallt</u> med <u>största tillfredsställelse</u> ."
990311	HLY	106	Konkurrens om koncession för järnvägen m.m.
990316	HLY	108	Om skrivelse från Väg- o. Vattenbyggnadsstyrelsen som förargat landshövdingen.
990320	HLY	110	Bifogar kostnadsförslag från Union och Felix Singer (el). Major Öhnell och ingenjör Stridh påbörjar i morgon stakning för järnvägen.
990327	HLY	101	Anslag på 15.000 kr till järnvägen från Släps kommun. Brodern, Herman Ygberg, meddelat att han nu fått hotellritningen som kommer att överlämnas till KAW.
990328	HLY	112	Direktör Stoddard på Gothenburg Tramway Company har besökt HLY och med "lock och pock" försökt förmå honom att avstå ifrån att gå över Mölndal. Han var "hardt när ursinnig"... Hoppas han inte blir farlig för oss. Hotellritningen förmodas bli färdig i dagarna och överlämnas till KAW. Konsul Krafft på besök 3,5 tim. August Carlson har satt upp ett PM med 21 punkter angående hotellfrågan. Han vill ha hotellet i en grop vid Åleviksgärdet i stället för på Kumlet. Hoppas att KAW kommer hit och avgör frågan på ett för Särös framtid värdigt sätt, för skulle de gamla säröborna få råda så blir anläggningarna fullständigt förfelade. Carlson säger i en av sina 21 punkter "Då förenämnda område ligger i en utkant av Särö, så är platsen om kvällar och nätter mycket obehaglig, ty den är f.n uteslutande tillhåll för grävlingar, uvar, ugglor och kråkor vilka föra mycket oväsen...." Med sådana argumenteringar hjälper ej förnuftigt resonement utan enbart maktspråk. Urinnevånarna på Särö vill inte ha Västerskog bebyggd fastän det blir en mängd de härligaste villatomter, och mot dem kan jag inte reda mig utan bankdirektörens godhetsfulla hjälp. ...hamn för segelbåtar vid Gövik...
990401	HLY	115	Mottagit anvisning på 25.000 kr.

990427	HL Y	116	I går mottagit hotellritningarna från min bror efter att KAW granskat dem. KAW fann ritningarna tilltalande men att kostnaderna skulle uppgå till 500-600.000 kr. Detta bekräftas av arkitekt Krüger som väl känner Saltsjöbadens anläggningar. Han kritiserar Hallmans ritningar på flera punkter och menar att kostnaden skulle kunna sänkas till 350.000 kr. Han anser att Kumlet är enda riktiga platsen för ett sådant hotell. Förhoppning om att KAW skall kunna komma på besök och hjälpa till.
990505	HL Y	118	Haft långa samtal med landshövding Lagerbring, Olof och Carl Wijk, professor Wijkander m fl som ansåg hotellritningen förträfflig och ledsamt om den skulle göras om till ett enklare och billigare förslag.
990505	HL Y	119	Om vidare dragning av järnvägen till Onsala, Kungsbacka, Kinna. Avskrift av brev från Kinna.
990523	HL Y	121	Järnvägen: Mölndalstrafik, tågastigheter och andra tekniska frågor.
990526	HL Y	125	Major Öhnell avslutat sin kostnadsberäkning som slutar på totalt lite över 1,3 milj kr. Meddelade på KAW:s inrådan företrädare för projektet Kungsbacka-Kinna att vi inte kan delta ekonomiskt eller förbinda vårt företag med deras. Möte med bankdirektör Mannheimer. Jordgubbar och sparris skickas till KAW.
990615	HL Y		Lånekommittén beslutat att inbjudan utfärdas i tryck och tillställs några bestämda banker, inkl. Enskilda.
990626	HL Y	127	Förslag till kalkyl över säröaffären.
990701	HL Y	128	Värdering av skog, byggnader m m.
990718	HL Y	129	"...känner mig tveksam om hur jag skall tolka bankdirektörens meddelande om att bankdirektörens medverkan måste lämnas ur räkningen." Om stiftelseurkund för järnvägen, val av styrelserepresentanter m m.
990928	HL Y	131	Från Casino de Vichy: Besökt de flesta europeiska havsbaden...ytterligare stärkt åsikten att Särö är en äkta pärla...
991110	HL Y		Hur bruttoinkomsten ökat 1898-1899 för varmbadhus, herrbassänger, dambassänger etc. Årets resultat ändock jämförelsevis gott. Inkomna kostnadsförslag för järnvägen från elbolag. God jakt på harar utlovas till KAW om han med sällskap skulle vilja besöka Särö i höst.
1900			
19000108	HL Y	133	Önskar få definitiva svar på av mig öppnade underhandlingar med utländska hotell- och restaurangföretag, bl a Gordon Hotels ltd., Compagnie International des Grands Hotels och Kempinski i Hamburg. Ej omöjligt att förmå något av dessa stora hotellbolag att på arrende av t ex 10 år överta hotell och restaurationsrörelse på Särö och för detta betala en betydande hyra, kanske 100.000 kr per år. Spekulationer om affärsmöjligheterna (flera sidor).
19000201	HL Y	137	Compagnie International des Grands Hotels visat intresse och HLY skickat kartan över Särö, 18 foton samt det planförslag Hallman upprättat. Kempinski i Hamburg visat stort intresse och skulle kunna bilda särskilt bolag för affären. De inritade byggnaderna på Stubbholmen avser kaserner för officerare i armén och flottan.
19000208	KAW	169	"...planen över Särös västra del som jag finner tilltalande, men som jag förmodar ej är avsedd att på en gång genomföras. Det skulle mycket förvåna mig om ni lyckades träffa överenskommelse med solvent utländskt bolag eller person att övertaga rörelsen på Särö. ...det blir nog ingen annan råd än att gå den vanliga vägen att bilda bolaget när så ske kan... Då emellertid allting f.n. är så kololossalt dyrt tror jag det är klokast att vila på hanen."
19000222	HL Y	140	Planförslaget över Särös västra del: "...jag med nöje finner att Bankdirektören finner planförslaget tilltalande." Hotellet, Casinot och strandbaden borde vara färdiga samtidigt med järnvägen, ty dessa kommer att ge järnvägen långt större frekvens än alla villorna tillsammans. Casinots danssal bör vara stor nog för 500 personer. De planerade

			hamnarna är så gott som färdiga av naturen. ...ansåg Bankdirektören att Casinot kunde anstå, men jag tror att det är minst lika viktigt som hotellet.. Compagnie International des Grands Hotels är fortfarande intresserade... ...om KAW anser att jag bör resa till Paris för att nå en uppgörelse... Särö bokslut är nu färdigt. Det synes ha gått ganska bra och ge en rätt god ränta.
19000312	HLY	142	Särö räkenskaper: Kontant vinst på 1470 kr som översänds till KAW.
19000312	HLY	143	Efter KAW:s anvisningar vände HLY sig genast till följande personer med anhållan om att ingå i järnvägsbolagets (styrelse och i denna uttala sig om förslag till uppgörelse med Compagnie International des Grands Hotels om att överta det blivande hotellet och restaurangörelsen: Wijkander, Ivar Waern, C.A. Kjellberg, August Carlson... På sammanträdet 7 mars ansåg man enhälligt att en preliminär uppgörelse med Compagnie International var synnerligen önskvärd och att HLY snarast skulle resa dit. Professor Wijkander hade åtskilliga betänkligheter efter tidigare samtal med KAW. August Röhss är dock motståndare - ser Särö som sin privata egendom. HLY ber om KAWs stöd för inval i styrelsen. Förslag om att publicera planerna i dagspressen.
19000330	HLY	145	Efter fyra dagars förhandlingar med Compagnie International i Paris görs en preliminäruppgörelse. Innan ett kontrakt kan undertecknas måste M. Morisot resa hit för att på ort och ställe studera förhållandena, preliminärt 9-11 april. På hemvägen besökte HLY också Kempinski i Hamburg som var intresserade och ville lägga ett bud. <i>Inget skrivet om vad som hände med förhandlingarna och det framtida hotellet!</i>
	OBS!		
19000421	HLY	147	Kostnadskalkyl för järnvägen, totalt 2.640.000 kr. KAW erbjuder överta obligationslån. Med långt framdragen järnväg skall vi kunna, särskilt om vi dröjer med att bilda badbolaget, få ut lika mycket för den i förslaget med grön färg markerade delen (naturen orörd) som i det förra förslaget beräknats för hela Särö... Tomtförsäljningar... Om badbolaget behöver ett startkapital på 1.000.000 kr skulle det kunna till hälften finansieras med hypotekslån, järnvägsbolaget skjuter till 200.000 kr, jordägare löser in 200.000 kr samt Compagnie International 100.000 kr
19000426	HLY	150	Teckning av aktier i järnvägsbolaget. KAW har tecknat för 100.000 kr. Underhandlingar med Olof Wijk.
	1901		
19001011	HLY	151	KAW ombeds stöta på Civilministeriet om koncessionen för järnvägen.
19001011	HLY	152	Koncessionshandlingarna på väg till Kungl. Maj:t.
19001110	HLY	153	Om försök att få igenom järnväg över Mölndal med start vid Berzeliigatan. Professor Wijkander motarbetar detta och driver sitt förslag med start i Slottskogen.
19010104	HLY	155	Sammanträde i morgon för att sätta upp stiftelseurkund.
19010321	HLY	156	Säröbanan behandlas i Stadsfullmäktige denna dag.
19010430	HLY	157	Resultatet för Särö 1900 något sämre än föregående år. Motion till Stadsfullmäktige om teckning av aktier för 200.000 kr i Säröbanan.
19010510	HLY	159	Hemställan om att KAW kvarstår med sin aktieteckning i Säröbanan om Stadsfullmäktige beslutar om station i närheten av Linnéplatsen. Protestmöten och insändare för att rädda Slottskogen från järnväg.
19010517	HLY	162	Påminnelse: Om KAW kan kvarstå med sin aktieteckning vid ändring av stationens läge. Försöker övertala.
19010523	HLY	164	Stiftarna och Stadsfullmäktige efterfrågar klarare besked från KAW snarast. Försöker övertala.
19010526	HLY	166	Telegram: Svar från KAW begärs, annars risk att järnvägsfrågan skjuts upp.

19010529	HLY	168	Tacksamt mottagit medgivande från KAW att Säröbanans station kan förläggas till Karlsroplatsen om Drätselkammaren går på den linjen. Hoppas att Stadsfullmäktige fattar beslut 6 juni.
19010610	HLY	169	Åberopar telegram den 6 juni: "Stadsfullmäktige antagit Drätselkammarens stationsförslag. Beslutat 150.000 kronor teckning. Ganska hård strid, beslut med bara 5 rösters övervikt. Prytz säger upp inteckningar om 110.000 kr som skall betalas in 9 augusti. Vill KAW överta inteckningarna? Särö värderas nu till 579.506 kr
19010626	HLY	172	Träffat avtal med Göteborgs Enskilda Bank om övertag av inteckningarna. Håller med KAW att man kanske inte direkt kan få ut detta värde vid en försäljning av Särö, men efter järnvägens anläggande bör man kunna få ut det dubbla beloppet. Anhållan om fullmakt från KAW. Om olyckan på midsommardagen då nya ångbåtsbryggan rasade under tyngden av 5-600 människor men ingen skadades.
19010701	HLY	174	Telegram: Stiftarna beslutat avvakta KAWs fullmakt innan de anskaffar resterande kapital. Skicka fullmakt.
19011023	HLY	175	Stiftarna som åtagits sig att teckna aktier för vardera 10.000 kr uppfyllde inte detta löfte. Löstes genom gemensam ansvarsförbindelse för resterande kapital. Hjälp att stöta på för att snarast möjligt få fram koncessionen.
19011028	HLY	178	Särö Hafsbad: Säsongen varit ganska klen. Ej lyckats sälja tomter då spekulanterna avvaktat beslut om järnväg. Har under sista tiden sålt tillökningar till Mina Hammarbergs Villa Flora, Lignells Villa Vesta och Carlströms Villa Särås samt en villatomt till arkitekt Krüger för 7.000 kr. Resonemang om nya köpekontrakt.
19011029	HLY	180	Landshövding Lagerbring har fått civilministerns löfte att koncessionsfrågan skall behandlas snarast möjligt, men fortsatta påstötningar från KAW önskvärda.
19011218	HLY	182	Hoppas få koncessionen beviljad den 20 december. Konstituerande bolagsstämma utlyst den 30 december. Förslag till styrelse med August Carlson som ordförande och HLY som VD. Axel Jonsson begärt utträde till förmån för sin kompanjon, Harald Sternhagen.
1902			
19020129	HLY	186	Styrelse tillsatt med landshövding Lagerbring som ordf. och August Carlson som vice ordf. Anbud infordrade för banbyggnad, järnvägsräls inköpt. På Särö oförändrat, några villaägare har sålt sina villor med god avans.
19020328	HLY	189	Danska entreprenören i full gång och åtagit sig att slutföra arbetet innan 1 juni 1903 då banan skall öppnas. Alexander Keiller lät sin månadskarl såga ned en dunge i Särö Park om över 150 träd på mitten för att få bättre från terrassen till den villa han hyrt av Särö gård. ... Herr Keiller hälsade att jag just var en nolla gentemot honom. Avskrift av brev till Alexander Keiller bifogas brevet (192).
19020517	HLY	194	Resultatet för Särö 1901 ännu sämre än föregående år beroende på dålig badsäsong, olyckan med ångbåtsbryggan
19020520	KAW	7	"Då jag icke ingår i denna affär i annan avsikt än att hjälpa Eder... har jag inte emot att avstå min andel i egendom och järnvägen om Ni själv eller någon av Edra vänner vill övertaga den."
19020522	HLY	195	"...beklagar att det f.n. är mig omöjligt att anskaffa de medel som krävas för en så stor reglering..."
1903			
19030526	KAW	174	HLY:s förslag att överta KAW:s andel i Särö och järnväg för 270.000 kr möts med motförslaget att betala KAW:s kontanta utlägg om 170.000 kr jämte ränta.
19030603	HLY	196	HLY ser helst att KAW accepterar hans bud, i annat fall ber han om ett nytt motförslag.
19030629	HLY	197	Förslag till avtal där HLY senast 1913 betalar KAW 270.000 kr plus 5% ränta årligen.

19030701	KAW	191	"Edert förslag lider i mina ögon av två fel, det ena att avtalet är för långt, det andra att siffrorna på papperet är onödigt höga och"
	1904		
19040816	HLY	203	Meddelande om beslut att öka aktiekapitalet i järnvägsbolaget.
	1905		
19050115	HLY	199	Västra Centralbanans trafikkontrakt bifogas.
	1909		
19090524	HLY		Spekulant på Särö: Ett tyskt "Landgesellschaft" med större fonder har haft en bankir Schmid från Berlin här för att undersöka affären. Bankiren syntes mycket belåten och skulle återkomma om 2-3 veckor...
	1911		
19110522	HLY		Långt brev där den senaste idén, "Svenska bungalowhouses" presenteras. HLY och sonen Orla satsar på s.k. bungalows, dvs lätta, billiga sommarhus på arrendetomter. Snart står en villa färdig.
	1912		
19120713	HLY	201	Kan inte resa till Stockholm och göra upp med KAW p.g.a. HLY nu sköter administrationen själv. Ber om förslag till uppgörelse. Viss ljusning - fått fyra nya villor och hyrt ut hotellaviljongerna på fem år till helpension för flickor (Maltestorp). Skänkt en tomt för uppförande av Lokmannahem.
19121102	HLY	204	"...då affären är så oberäknelig vågar jag ej binda mig för bestämda förfallodagar på kort tid..." Översänder förslags vis revers på skuld om 231.361 kr som förfaller till full betalning 1922 med hopp om att kunna göra avbetalningar. Nettot av tomtförsäljningar 1901-11 259.177 kr. Avbetalningar till KAW 51.500 kr.
19121105	HLY	207	"Herr Bankdirektörens godhetsfulla gårdagsskrivelse visande mig en stor och oförtjänt generositet och enastående välvilja har rört min hustru och mig till tårar..." Lägre ränta, ny revers om 229.560 kr
19121106	KAW	493	Mottagit revers om 229.560 kr som förfaller 31 oktober 1922.
1912107	HLY	208	Mottagit stående fullmakt att representera KAW vid bolagstämmor i järnvägsbolaget.
	1913		
19131031	HLY	209	Kan inte betala ränteskuld om 11.498 kr som förfaller i morgon, anhåller om anstånd. Säröbanan går nu bättre.
19131107	HLY	211	"Med obeskrivlig tacksamhet..."
	1914		
19141031	HLY	212	Anhåller åter om anstånd med räntelikvid. Förlust i badortrörelsen. Öppnade i april 1913 underhandlingar med Naturskyddsföreningen om Västerskog som nationalpark för ett pris av 250.000 kr. Sål ett område i Västerskog till J. Pellerin för 57.490 kr med betalning 1 januari 1916.
	1915		
19151030	HLY	215	Betalar räntor för 1911-15, totalt 36.184 kr.
	1916		
19161101	HLY	217	Betalar räntor för 1915-16, 11.478 kr.
	1917		
19170305	AY	218	AY meddelar att HLY nyligen gått bort.

19170530	AY	220	AY gör avbetalning på 30.000 kr.
19170814	AY	225	"Som jag för min familjs räkning tänkte försälja Särö för ett pris av 800.000 kr till ett under bildning varande bolag här i Göteborg...önskade jag höra hur Bankdirektören ställer sig härtill."
19170815	KAW	310	"På det livligaste tillstyrker jag den ifrågasatta försäljningen av Särö..-" Om Särö övergår till aktiebolag skall enligt reversen såsom säkerhet för KAW:s fordran upptas ett belopp motsvarande 60 procent av aktiekapitalet.
19171016	AY	224	I avsikt att inlösa HLY:s förbindelser ber AY om ett personligt besök hos KAW.
19171106	AY	222	AY med son tackar för mötet med KAW i Stockholm för att ordna mellanhavanden.